

UDK 37

ISSN 2545 – 4439

ISSN 1857 - 923X

INTERNATIONAL JOURNAL

Institute of Knowledge Management

KNOWLEDGE

Scientific Papers

Vol. 28.7.

HUMANITIES

KNOWLEDGE IN PRACTICE

KIJ

Vol. 28

No. 7

pp. 2185 - 2552

Skopje, 2018

Global Impact & Quality Factor

1.322 (2016)

<http://globalimpactfactor.com/knowledge-international-journal/>

KNOWLEDGE

INTERNATIONAL JOURNAL

SCIENTIFIC PAPERS

VOL. 28.7.

December, 2018

KNOWLEDGE – International Journal

Vol. 28.7

December, 2018

INSTITUTE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT

SKOPJE, MACEDONIA

KNOWLEDGE

International Journal Scientific papers Vol. 28.7.

ADVISORY BOARD

Vlado Kambovski PhD, Robert Dimitrovski PhD, Siniša Zarić PhD, Maria Kavdanska PhD, Venelin Terziev PhD, Mirjana Borota – Popovska PhD, Cezar Birzea PhD, Ljubomir Kekenovski PhD, Veselin Videv PhD, Ivo Zupanovic, PhD, Savo Ashtalkoski PhD, Svetlana Trajković PhD, Zivota Radosavljević PhD, Laste Spasovski PhD, Mersad Mujevic PhD, Nonka Mateva PhD, Rositsa Chobanova PhD, Predrag Trajković PhD, Dzulijana Tomovska PhD, Nedzat Koraljić PhD, Nebojsa Pavlović PhD, Nikolina Ognenska PhD, Baki Koleci PhD, Lisen Bashkurti PhD, Trajce Dojcinovski PhD, Jana Merdzanova PhD, Zoran Srzentić PhD, Nikolai Sashkov Cankov PhD, Marija Kostic PhD

Print: GRAFOPROM – Bitola

Editor: IKM – Skopje

Editor in chief

Robert Dimitrovski, PhD

KNOWLEDGE - International Journal Scientific Papers Vol. 28.7.

ISSN 1857- 923X (for e-version)

ISSN 2545 – 4439 (for printed version)

SCIENTIFIC COMMITTEE

President: Academic, Prof. Vlado Kambovski PhD, Skopje (Macedonia)

Vice presidents:

Prof. Robert Dimitrovski PhD, Institute of Knowledge Management, Skopje (Macedonia)

Prof. Sinisa Zaric, PhD, Faculty of Economics, University of Belgrade, Belgrade (Serbia)

Prof. Venelin Terziev PhD, University of Rousse, Rousse (Bulgaria)

Prof. Mersad Mujevic PhD, Public Procurement Administration of Montenegro (Montenegro)

Members:

- Prof. Aleksandar Korablev PhD, Dean, Faculty for economy and management, Saint Petersburg State Forest Technical University, Saint Petersburg (Russian Federation)
- Prof. Azra Adjajlic – Dedovic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Anita Trajkovska PhD, Rochester University (USA)
- Prof. Anka Trajkovska-Petkoska PhD, UKLO, Faculty of technology and technical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Alisabri Sabani PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Ahmad Zakeri PhD, University of Wolver Hampton, (United Kingdom)
- Prof. Ana Dzumalieva PhD, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Branko Sotirov PhD, University of Rousse, Rousse (Bulgaria)
- Prof. Branko Boshkovic, PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Serbia)
- Prof. Branimir Kampl PhD, Institute SANO, Zagreb (Croatia)
- Prof. Baki Koleci PhD, University Hadzi Zeka, Peja (Kosovo)
- Prof. Branislav Simonovic PhD, Faculty of Law, Kragujevac (Serbia)
- Prof. Bistra Angelovska, Faculty of Medicine, University “Goce Delcev”, Shtip (Macedonia)
- Prof. Cezar Birzea, PhD, National School for Political and Administrative Studies, Bucharest (Romania)
- Prof. Cvetko Andreevski, Dean, Faculty of Tourism, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Drago Cvijanovic, PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
- Prof. Dusan Ristic, PhD Emeritus, College of professional studies in Management and Business Communication, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Dimitar Radev, PhD, Rector, University of Telecommunications and Post, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Daniela Todorova PhD, Rector of “Todor Kableshev” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Dragan Kokovic PhD, University of Novi Sad, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Dragan Marinkovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Daniela Ivanova Popova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Dzulijana Tomovska, PhD, Dean, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola(Macedonia)
- Prof. Evgenia Penkova-Pantaleeva PhD, UNWE -Sofia (Bulgaria)
- Prof. Fadil Millaku, PhD, Rector, University “Hadzi Zeka”, Peja (Kosovo)
- Prof. Fatis Ukaj, University “Hasan Prishtina”, Prishtina (Kosovo)

-
- Prof. Georgi Georgiev PhD, National Military University “Vasil Levski”, Veliko Trnovo (Bulgaria)
 - Prof. Halit Shabani, PhD, University “Hadzi Zeka”, Peja (Kosovo)
 - Prof. Halima Sofradzija, PhD, University of Sarajevo, Sarajevo (Bosnia and Herzegovina)
 - Prof. Haris Halilovic, Faculty of criminology and security, University of Sarajevo, Sarajevo (Bosnia and Herzegovina)
 - Prof. Helmut Shramke PhD, former Head of the University of Vienna Reform Group (Austria)
 - Prof. Hristina Georgieva Yancheva, PhD, Rector, Agricultural University, Plovdiv (Bulgaria)
 - Prof. Hristo Beloev PhD, Bulgarian Academy of Science, Rector of the University of Rousse (Bulgaria)
 - Prof. Hristina Milcheva, Medical college, Trakia University, Stara Zagora (Bulgaria)
 - Prof. Izet Zeqiri, PhD, Academic, SEEU, Tetovo (Macedonia)
 - Prof. Ivan Marchevski, PhD, Rector, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
 - Doc. Igor Stubelj, PhD, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
 - Prof. Ivo Zupanovic, PhD, Faculty of Business and Tourism, Budva (Montenegro)
 - Prof. Ivan Petkov PhD, Rector, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
 - Prof. Isa Spahiu PhD, AAB University, Prishtina (Kosovo)
 - Prof. Ivana Jelik PhD, University of Podgorica, Faculty of Law, Podgorica (Montenegro)
 - Prof. Islam Hasani PhD, Kingston University (Bahrein)
 - Prof. Jova Ateljevic PhD, Faculty of Economy, University of Banja Luka, (Bosnia & Herzegovina)
 - Prof. Jove Kekenovski PhD, Faculty of Tourism, UKLO , Bitola (Macedonia)
 - Prof. Jonko Kunchev PhD, University „Cernorizec Hrabar“ - Varna (Bulgaria)
 - Prof. Jelena Stojanovic PhD, High medicine school for professional studies “Hipokrat”, Bujanovac (Serbia)
 - Prof Karl Schopf, PhD, Akademie fur wissenschaftliche forchung und studium, Wien (Austria)
 - Prof. Katerina Belichovska, PhD, Faculty of Agricultural Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Krasimir Petkov, PhD, National Sports Academy “Vassil Levski”, Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Kamal Al-Nakib PhD, College of Business Administration Department, Kingdom University (Bahrain)
 - Prof. Lidija Tozi PhD, Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Laste Spasovski PhD, Vocational and educational centre, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Larisa Velic, PhD, Faculty of Law, University of Zenica, Zenica (Bosnia and Herzegovina)
 - Prof. Lujza Grueva, PhD, Faculty of Medical Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Lisen Bashkurti PhD, Global Vice President of Sun Moon University (Albania)
 - Prof. Lence Mircevska PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
 - Prof. Ljubomir Kekenovski PhD, Faculty of Economics, UKIM, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Ljupce Kocovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
 - Prof. Marusya Lyubcheva PhD, University “Prof. Asen Zlatarov”, Member of the European Parliament, Burgas (Bulgaria)
 - Prof. Maria Kavdanska PhD, Faculty of Pedagogy, South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)

-
- Prof. Maja Lubenova Cholakova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
 - Prof. Mirjana Borota-Popovska, PhD, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Mihail Garevski, PhD, Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Misho Hristovski PhD, Faculty of Veterinary Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Mitko Kotovchevski, PhD, Faculty of Philosophy, UKIM, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Milan Radosavljevic PhD, Dean, Faculty of strategic and operational management, Union University, Belgrade (Serbia)
 - Prof. Marija Topuzovska-Latkovikj, PhD, Centre for Management and Human Resource Development, Institute for Sociological, Political and Juridical Research, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Marija Knezevic PhD, Academic, Banja Luka, (Bosnia and Herzegovina)
 - Prof. Margarita Bogdanova PhD, D.A.Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
 - Prof. Mahmut Chelik PhD, Faculty of Philology, University “Goce Delchev”, Shtip (Macedonia)
 - Prof. Marija Mandaric PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
 - Prof. Mustafa Kacar PhD, Euro College, Istanbul (Turkey)
 - Prof. Marina Simin PhD, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
 - Prof. Miladin Kalinic, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
 - Prof. Mitre Stojanovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
 - Prof. Miodrag Smelcerovic PhD, High Technological and Artistic Vocational School, Leskovac (Serbia)
 - Prof. Nadka Kostadinova, Faculty of Economics, Trakia University, Stara Zagora (Bulgaria)
 - Prof. Nenad Taneski PhD, Military Academy “Mihailo Apostolski”, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Nevenka Tatkovic PhD, Juraj Dobrila University of Pula, Pula (Croatia)
 - Prof. Natalija Kirejenko PhD, Faculty For economic and Business, Institute of Entrepreneurial Activity, Minsk (Belarus)
 - Prof. Nikolay Georgiev PhD, “Todor Kableshkov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Nikolina Ognenska PhD, Faculty of Music, SEU - Blagoevgrad (Bulgaria)
 - Prof. Nedzat Korajlic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
 - Prof. Nishad M. Navaz PhD, Kingdom University (India)
 - Prof. Oliver Iliev PhD, Faculty of Communication and IT, FON University, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Oliver Dimitrijevic PhD, High medicine school for professional studies “Hipokrat”, Bujanovac (Serbia)
 - Prof. Paul Sergius Koku, PhD, Florida State University, Florida (USA)
 - Prof. Primoz Dolenc, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
 - Prof. Predrag Trajkovic PhD, JMPNT, Vranje (Serbia)
 - Prof. Petar Kolev PhD, “Todor Kableshkov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Pere Tumbas PhD, Faculty of Economics, University of Novi Sad, Subotica (Serbia)
 - Prof. Rade Ratkovic PhD, Faculty of Business and Tourism, Budva (Montenegro)

-
- Prof. Rositsa Chobanova PhD, University of Telecommunications and Posts, Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Rumen Valcovski PhD, Imunolab Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Rumen Stefanov PhD, Dean, Faculty of public health, Medical University of Plovdiv (Bulgaria)
 - Prof. Sasho Korunoski, Rector, UKLO, Bitola (Macedonia)
 - Prof. Sashko Plachkov PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
 - Prof. Sreten Miladinovski, PhD, Faculty of Economics, University of Tourism and Management, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Snezhana Lazarevic, PhD, College of Sports and Health, Belgrade (Serbia)
 - Prof. Stojan Ivanov Ivanov PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
 - Prof. Snezana Stoilova, PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
 - Prof. Stojna Ristevska PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
 - Prof. Suzana Pavlovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
 - Prof. Sandra Zivanovic, PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Vrnjacka Banja (Serbia)
 - Prof. Shyqeri Kabashi, College “Biznesi”, Prishtina (Kosovo)
 - Prof. Trayan Popkochev PhD, Faculty of Pedagogy, South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
 - Prof. Todor Krystevich, Vice Rector, D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov (Bulgaria)
 - Prof. Todorcka Atanasova, Faculty of Economics, Trakia University, Stara Zagora (Bulgaria)
 - Doc. Tatyana Sobolieva PhD, State Higher Education Establishment Vadiym Getman Kiyev National Economic University, Kiyev (Ukraine)
 - Prof. Tzako Pantaleev PhD, NBUniversity, Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Tihomir Domazet PhD, President of the Croatian Institute for Finance and Accounting, Zagreb (Croatia)
 - Prof. Violeta Dimova PhD, Faculty of Philology, University “Goce Delchev”, Shtip (Macedonia)
 - Prof. Volodymyr Denysyuk, PhD, Dobrov Center for Scientific and Technological Potential and History studies at the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine)
 - Prof. Valentina Staneva PhD, “Todor Kableshkov” University of Transport, Sofia (Bulgaria)
 - Prof. Vasil Zecev PhD, College of tourism, Blagoevgrad (Bulgaria)
 - Prof. Venus Del Rosario PhD, Arab Open University (Philippines)
 - Prof. Yuri Doroshenko PhD, Dean, Faculty of Economics and Management, Belgorod (Russian Federation)
 - Prof. Zlatko Pejkov, PhD, Faculty of Agricultural Sciences, UKIM, Skopje (Macedonia)
 - Prof. Zivota Radosavljevik PhD, Dean, Faculty FORCUP, Union University, Belgrade (Serbia)
 - Prof. Zorka Jugovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)

EDITORIAL REVIEW BOARD

Each paper is reviewed by the editor and, if it is judged suitable for this publication, it is then sent to two referees for double blind peer review. After the positive outcome of the double blind peer review process, the paper is published in this journal.

The editorial review board is consisted of 45 members, full professors in the fields 1) Natural and mathematical sciences, 2) Technical and technological sciences, 3) Medical sciences and Health, 4) Biotechnical sciences, 5) Social sciences, and 6) Humanities from all the Balkan countries and the region.

Contents

A DIACHRONIC PERSPECTIVE ON SUFFIX DERIVATION OF NOUNS IN THE MODERN BULGARIAN LANGUAGE.....	2203
Teodora G. Ilieva	2203
HISTORY OF ENGLISH LANGUAGE: THE USE OF THE LANGUAGE AS MEANS OF COMMUNICATION.....	2209
Vesna Milevska.....	2209
LANGUAGE THE ONLY MEANS OF CREATING LITERATURE.....	2213
Zarije Nuredini.....	2213
A COMPARATIVE STUDY OF IDIOMS WITH THE WORD “HAND” IN ENGLISH, SPANISH AND ALBANIAN.....	2217
Lindita Skenderi.....	2217
Suzana Ejupi	2217
OVER THE NAMIK KEMAL’S LIFE, ART AND WORKS	2223
Zeki Gurel	2223
Mahmut Chelik	2223
THE ACQUISITION OF THE ENGLISH PRESENT PERFECT BY ALBANIAN EFL LEARNERS AND ITS TRANSLATION EQUIVALENTS IN ALBANIAN	2229
Blerta Demiri	2229
THE LINGUISTIC AND LITERARY COMPETENCIES OF MINORITY PUPILS IN ALBANIA, ESPECIALLY IN THE REGION OF THE KORCA.....	2237
Ilir Shyta	2237
Jonela Spaho	2237
GRAMMATICAL CATEGORIES OF VERBS IN ENGLISH AND ALBANIAN	2245
Suzana Ejupi	2245
Lindita Skenderi.....	2245
A STUDY OF SUMMARIZATION TECHNIQUES IN ALBANIAN LANGUAGE	2251
Roland Vasili	2251
Endri Xhina.....	2251
Ilia Ninka	2251
Thomas Souliotis	2251
SOME ISSUES REGARDING THE TRANSLATION OF ADJECTIVES IN LITERARY TEXTS FROM ENGLISH TO ALBANIAN	2259
Remzije Nuhiu	2259
THE USE OF SKILLS IN ENGLISH LANGUAGE AND DEVELOPING A BASIS FOR READING AND LEARNING	2263
Lirije Ameti.....	2263
THE DEVELOPMENT OF THE CONTEMPORARY TURKISH LITERATURE IN MACEDONIA.....	2269
Imer Yusufi	2269
Mahmut Celik	2269
Fatime Liman	2269
ABSTRACT NOUNS OF QUALITY IN THE DICTIONARY OF NAYDEN GEROV	2273
Albena Baeva.....	2273

A TECHNOLOGICAL APPROACH TO OVERCOME SPECIFIC PHONOLOGICAL ERRORS MADE BY FOREIGN STUDENTS LEARNING BULGARIAN	2279
Lidiya Kavrakova.....	2279
Mariya Genova.....	2279
SHELL WORDS IN ANATOMY: A CONTRASTIVE STUDY OF BULGARIAN AND ENGLISH ANATOMICAL SYSTEMS.....	2283
Ivaylo Dagnev	2283
Mariya Saykova	2283
Maya Yaneva	2283
“THE ROSE SULTANA OF THE NIGHTINGALE”: ORIENTAL IMAGES, CHARACTERS AND SETTING IN BYRON’S <i>THE GIOAUR</i>	2289
Natalija Pop Zarieva	2289
THE DOYEN OF TURKISH LITERATURE IN REPUBLIC OF MACEDONIA- ILHAMI EMIN ...	2295
Ivana Koteva	2295
Mahmut Celik	2295
COLLECTED WORKS BY THE TURKISH POETESS IN REPUBLIC OF MACEDONIA.....	2301
Fatime Liman	2301
Mahmut Celik	2301
Imer Yusufi	2301
POETIC CREATION OF ILHAMI EMIN PUBLISHED IN MACEDONIAN LANGUAGE	2309
Ivana Koteva	2309
Mahmut Celik	2309
Vesna Ivanova.....	2309
FIRST AND SECOND LANGUAGE LEARNING THROUGH TEXTBOOKS IN ALBANIAN SCHOOLS (COMPARATIVE OVERVIEW OF ALBANIAN AND ENGLISH LANGUAGE TEXTBOOKS)	2319
Rina Muka.....	2319
Irida Hoti.....	2319
PEER ASSESSMENT AT TERTIARY LEVEL.....	2325
Lulzime Kamberi	2325
Majlinda Nuhiu	2325
THE ROAD OF THE DEVELOPMENT OF THE TURKISH LITERATURE IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	2331
Ivana Koteva	2331
Mahmut Celik	2331
HUMANISTIC ASPECTS IN THE LANGUAGE PLANING POLICIES	2335
Agim Poshka.....	2335
THE ENDURANCE OF THE GOTHIC: THE ROMANTICS’ CONTRIBUTION TO THE VAMPIRE MYTH.....	2339
Natalija Pop Zarieva	2339
THE MOTIF OF RECOGNITION IN ENGLISH AND THE ALBANIAN BALLADS	2344
Fatmire Isaki	2344
Hyreme Gurra	2345
CLIMATE AS CLIMAX IN ‘KING LEAR’	2349
Fatbardha Doko.....	2349

"HEAVEN ROOT IN THE SOIL OF LIGHT" – WORDS ABOUT POETRY BOOK "HUMUS" BY PETER KRAEVSKI	2355
Rozalia Aleksandrova	2355
ALTRUISTIC AND EGOISTIC AGON IN THE EMOTIONAL CRISIS OF SUŠIĆ'S DRAMATIC PERSONS	2361
Almedina Čengić	2361
THE MOVEMENT OF THE TURKISH LITERATURE	2367
Ajse Iljazi	2367
Mahmut Celik	2367
SEMANTIC FIELD OF STELLA IN THE DICTIONARY OF NAIDEN GEROV	2371
Albena Baeva	2371
FINDING WAYS TO INCREASE TRANSLATORS' COMPETENCE	2373
Tanja Pavlović	2373
Jasmina Hanić	2373
Sanel Hadžiahmetović Jurida.....	2373
TESS, VICTIM OF HYPOCRICY TESS OF THE d'URBERVILLES, THOMAS HARDY	2379
Suzana Ibraimi Memeti	2379
METAFORA, FIGURĚ STILSITIKE , PĚRKUFIZIME, MENDIME.....	2383
Artesa Osmanaj	2383
PERCEPTION OF MUSIC BY HELP OF OTHER ARTS.....	2391
Krasimira Georgieva Fileva – Ruseva	2391
4TH SKIN: THE PERFORMING BODY AS INTERFACE FOR INTERMEDIA ONENESS IN STAGE- BASED INTERACTION.....	2399
Mihaela Kavdanska.....	2399
CONSTRUCTIVISM AS A PLATFORM FOR BILATERAL RELATIONS: RECOGNIZING THE JOINT CAPACITY AND EVALUATION OF DEVELOPMENTAL POTENTIALS	2405
Vladeta Radovic.....	2405
Ivan Cvetanovic	2405
RESTORATION OF THE CULTURAL MEMORY	2413
Vanya Dobрева	2413
Ivanka Iankova.....	2413
THE SIGNIFICANCE OF THE NATIONAL ARCHIVE FUND FOR CULTURAL AND HISTORICAL HERITAGE.....	2417
Peter Peikov	2417
Borana Hadžieva.....	2417
THE ASSASINATION AND EXECUTION OF THE TWO WORLD LEADERS	2427
Hyreme Gurra	2427
Fatmire Isaku	2427
ALBANIAN YOUTH IN MACEDONIA, THE FUTURE, EMIGRATION AND PREFERENCES ...	2433
Abdilnaser Sinani.....	2433
THE ROLE AND POSITION OF A WOMAN IN THE REPUBLICAN AND OTTOMAN PERIOD	2437
Nabi Yavuz Shenturan	2437
GENDER EQUALITY AND EMPOWERMENT OF ALBANIAN WOMEN IN REP. OF MACEDONIA	2443
Ibish Kadriu	2443
RELATIONS BETWEEN ALBANIAN AND BULGARIAN DURING 1912-1914.....	2447

Majlinda Peza-Perriu	2447
THE BULGARIAN ORTHODOX COMMUNITY IN ISTANBUL: HISTORY AND PERSPECTIVES	2453
Boryana Buzhashka	2453
Ivanka Yankova	2453
THE LEGAL – POLITICAL POSITION OF THE ISLAMIC RELOGIOUS COMMUNITY IN THE KINGDOM OF SCS / JUGOSLAVIA (1918-1935)	2458
Rejhan Mandak	2458
THE CHANGING LABOR MARKET AND ROMA.....	2467
Kamelia Petkova	2467
HORECA SECTOR: FOOD LOSS AND WASTE MANAGEMENT IN BULGARIA	2475
Hafize Fidan.....	2475
Stanko Stankov	2475
Ana Yaneva.....	2475
Georgi Toskov	2475
COMPETENCIES FOR HUMAN RESOURCE MANAGEMENT OF PRINCIPALS IN SECONDARY SCHOOLS	2481
Pakize Bilalli.....	2481
CONGRESS OF ELBASAN AND THE IMPORTANCE OF NORMAL (PEDAGOGICAL) SCHOOL	2489
Dorina Daiu.....	2489
ECONOMIC MANAGEMENT WINTER THERMAL DESCRIPTION OF RESIDENTIAL ROOMS	2495
Shaqir Elezaj	2495
A NARRATIVE OF A YOUNG FEMALE IN AN OLD MAN’S INDUSTRY: SEXISM AND AGEISM IN A MACEDONIAN FAMILY-OWNED BUSINESS	2501
Arta Xhelili	2501
DIGITAL SMILE DESIGN (DSD)- TECHNOLOGY OF THE FUTURE	2507
Gergana Kasnakova	2507
Desislava Giteva	2507
Kristina Kilova.....	2507
FORGOTTEN UNITY OF BODY AND SOUL AND THE NEED FOR A NEW PHILOSOPHY OF SPORT	2513
Slobodan Marković.....	2513
Zoran Momčilović	2513
Vladimir Momčilović.....	2513
PHYSICAL ACTIVITY AND MOTOR CULTURE OF STUDENTS OF “REHABILITATION THERAPIST” SPECIALTY	2521
Anushka Uzunova.....	2521
Mariyana Petrova.....	2521
Katya Mollova	2521
METHODS AND APPROACHES FOR THE REDUCTION OF THE PRECOMPETITION FEVER IN EQUESTRIAN SPORTS.....	2527
Yuri Dinev Valev.....	2527
METHODOLOGY OF PLAYING ACTIVITY IN REHABILITATION PRACTICE	2533
Petya Kasnakova.....	2533

ADAPTED PHYSICAL ACTIVITY. SWIMMING-SPORT ACTIVITY FOR DISABLED PEOPLE	2539
Maria Vakrilova Becheva	2539
Gergana Pavlova	2539
Penka Kruchkova	2539
Raina Petrova	2539
STUDY OF PARENTS 'ATTITUDES ON FITNESS CHILDREN'S VISITS	2547
Ivan Nedelchev	2547

THE MOVEMENT OF THE TURKISH LITERATURE

Ajsel Iljazi

Goce Delčev University of Štip, Macedonia, aysel.ilyazi@gmail.com

Mahmut Celik

Goce Delčev University of Štip, Macedonia, mahmut.celik@ugd.edu.mk

Abstract: The movement of Turkish literature is divided into several broad periods of Turkish writers. Older literature covers the period from the Seljuks (900-1300) and the Ottoman period (1300-1922). The early period of the Ottoman literature, until the 16th century, was influenced by the Persian ideas, and after the 1520s, Arab ideas began to dominate.

The movement of Turkish literature is often a part of political movements. Turkish patriotism gradually replaced the old Ottoman and Muslim traditions. This publication will focus on the influence of the West, in particular the French concept of nationalism in Turkish Literature.

The Young Turk Revolution, World War I, the Turkish War of Independence and the Reformation of Mustafa Kemal Atatürk all profoundly influenced the development of modern Turkish literature.

"New Turkish Literature" is a literary genre developed and transformed in parallel with Western effects. Starting from the birth until the 19th century, it is possible to mention the existence of Turkish literature formed under the influence of Central Asia and the Orient.

The "New Turkish Literature" is a literary reflection of pro-Western oriented Turks, or the modernization process that began in 1839 in the Tanzimat period (Reorganization).

Keywords: Turkish literature, genre, movement

ДВИЖЕЊЕТО НА ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА

Ајсел Иљаз

Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Република Македонија

Махмут Челик

Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Република Македонија

Апстракт: Движењето на Турската литература е поделено на неколку широки периоди од турските писатели. Постарата литература го опфаќа периодот од Селџуците (900-1300) и Отоманскиот период (1300-1922). Раниот период од Отоманската литература, некаде до 16-тиот век била под влијание на Персиските идеи, а по 1520 веќе почнаа да доминираат арапско идеи.

Движењето на Турската литература многу често е дел од политичките движења. Турскиот патриотизам постепено ги заменуваше старите Отомански и Муслимански традиции. Ова студија ќе се фокусира на влијанието на Западот, посебно Францускиот концепт на национализам во Турската книжевност.

Младотурската револуција, Првата светска војна, турската војна за независност и реформацијата на Мустафа Кемал Ататурк, сите длабоко влијаеле на развојот на модерната турска литература.

“Новата Турска Литература” е книжевен жанр развиен и трансформиран паралелно со западните ефекти. Почнувајќи од раѓањето па се до 19-тиот век, можно е да се спомене постоењето на турската литература формирана под влијанието на Централна Азија и Ориентот.

“Новата Турска Литература” е литературен одраз на про-западно ориентиран Турци, или процесот на модернизација која што започна во 1839 година во периодот на Танзимат (Реорганизација).

Keywords: literature, orient, Turkish, influence, reformation

Танзиматот, Француската револуција, модернизација во полето на учење и образование, новоформираните училишта со Западен стил, преводи на книги кои треба да се изучуваат во овие училишта, весници и списанија, книги преведени од Западна литература, сите заедно придонесоа во процесот на развивање на новата Турска Литература.

Вистинскиот литературен одраз на административните и политичките промени се случил во 1860 и тоа преку преводите на Западната литература, особено Француската литература.

Ибрахим Шинази, беше меѓу првите кој ги отвори вратите од Отоманскиот свет кон Западот. Тој беше автор, новинар, и преведувач. Тој беше иноватор на неколку полиња: тој ја напиша една од најраните примери на Отоманската игра, тој ги поттикнал трендовите на преведување поезија од Француски на Турски јазик, тој го поедностави арапското писмо кое се користеше за пишување на Отомански Турски јазик, тој беше еден од првите Отомански писатели да пишуваат специјално за пошироката јавност.

Од тие денови па понатаму, западниот стил навлезе во турската историја на идеите и културата.

До 1939 година, во сите Турски универзитети, лекциите на Турската литература беа предавани како компактни лекции без никакви периодични класификации. Од 1939 лекциите на нова Турска Литература веќе стана задолжителни лекции.

Во чест на сто годишнината од Танзиматот, Одборот за Образование во Турција реши да отвори катедра на Универзитетот во Истанбул, под наслов "19 векови Турска Литература", и во 1941, Ахмет Хамди беше назначен како прв професор за Нова Турска Литература.

ДЕФИНИРАЊЕ НА ОСНОВНИТЕ ПОИМИ

Танзимат- (отомански турски: تانيم يظنّت), што значи реорганизација на Отоманската империја, претставувал период на реформација кој започнал во 1839 година и завршил со Првата уставна ера во 1876 година. Овој период се карактеризира со различни обиди на османлиските власти за модернизација на земјата.

Танзиматот произлегол од реформистичките султани Махмуд II и Абдул Мецити заедно со уште неколку европски образовни бирографи. Тие признале дека старите верски и воени институции повеќе не ги задоволувале потребите на империјата во современиот свет. Голем дел од реформите се засновале на успешните европски практики како и под силно влијание на кодексот на Наполеон. Промените вклучувале универзална регрутација, образование, институционални и правни реформи и систематски обиди за елиминирање на корупцијата

Младотурците- (турски: Jön Türkler), членови на турската националистичка и реформистички организација, основана кон крајот на 19 век. Официјално беа обединети во комитетот за единството и напредок чии лидери предводеа востание против апсолутистичката власт на султан Абдул Хамид II. Тие беа владејачката партија во Отоманската империја од 1908 па се до крајот на Првата светска војна во ноември 1918.

Реформите на Ататурк- биле серија на политички, правни, културни, социјални економски и политички промени, кои беа наменети за претворање на новата Република Турција во секуларна, модерна нација-држава. Центар на овие реформи беа верувањето дека турското општество ќе мора да биде про-западно ориентирано, политички и културно, со цел да се модернизира.

Ориент- значи Исток. Тоа е традиционална ознака за нешто што им припаѓа на Источниот свет или на Блискиот Исток (ака Блискиот Исток) или на Далечниот Исток, во однос на Европа.

Ориентализам- е термин кој се користи од страна на историчарите на уметноста и на научниците на книжевните и културните студии за имитација или опис на културите на Блискиот Исток и Источна Азија (Источна културите) од страна на писатели, дизајнери и уметници од Западот.

ЗАПАДНОТО ВЛИЈАНИЕ ВО ТУРСКАТА ЛИТЕРАТУРА

Поради историски блиски врски со Франција кои што беа засилувани за време на Кримската војна од 1854-1856-Француската литература имаше големо влијание над Турската Книжевност, и тоа повеќе во текот на втората половина на 19 век. Како резултат на тоа, многу од истите движења распространети во Франција во текот на овој период, исто така, имаа свои еквиваленти во Отоманската империја: во развојот на Отоманската традиција за проза, влијанието на романтизмот може да се види во текот на периодот на Танзиматот, и тоа на реалистички и натуралистички движења во нареден период, во поетска традиција, од друга страна, тоа беше влијанието на симболистички и Парнасиански движења кои станаа огромни.

Во деветнаесеттиот и почетокот на дваесеттиот век, поети беа главните поборници на основните права и слободи, на концептите на национализмот, модернизацијата, социјалните и политичките реформи.

Од средината на деветнаесеттиот век, Западните наративни традиции, со голем ритам пробија во Турција. Ла Фонтен е одличен пример: Шинази (г 1871.), Поет, драмски писател и пионер на Отоманското просветлување, прилагодени некои бајки Ла Фонтен е во турски стих, но исто така состави и некои свои стихови на сличен стил.

Поезијата се стекна со социјална свест и политичка функција во рацете на некои поети, кои се стремееа да добијат независност од надворешна политичка доминација. Зија Паша (1829-1880), Şinasi (1826-1871), и

Намик Кемал (1840-1888) се појавија како шампиони на национализмот. Resaizade Екрем (1847-1914) и Abdülhak Хамит Tarhan (1852-1937) го повторија Францускиот романтизам.

Поезијата на периодот на Танзиматот и нејзините последици беше императив на обновуваеото на нејзината форма, стил и содржина. Нејзините практикувачи, и покрај цензурата, често дејствува како провокатори и агитатори за реформи и социјални иновации, како носители во побуната против тиранијата.

Поезијата стана знаменосец за концепти како правда, нација, реформи, суверенитет, модернизација, слобода, напредок и права.

Зија Паша пишуваше долго сатирична песна, многу делови од кои беа посветени на меморија од неговите современици и се сеуште многу цитирани меѓу Турците:

Оние што проневеруваат милиони се во слава

Оние кои се запленети пени се осудени на тешка работа.

Како би можело униформа да направи другарска благородна база?

Стави злато наредени седло врз него, газот е уште магаре.

Помисла е привилегија на носителите на високи функции;

Дали казнениот код се користи само против кротките?

Танзиматот во Турска поезија донесе нова храбра супстанца со политичка содржина. Патриотски поети, особено Намик Кемал, се нафрли против султанот и неговиот режим. Неговите песни биле повеќе насочени за слобода и правда.

Намик Кемал и Зија Паша, кој често пати соработувале за воведување на нови политички и естетски концепти, понекогаш се воведоа во конфликт, особено кога литературните промени треба да имаат ефекти. Нивниот пријател Шинаси рекол: "Зија и Кемал беа во согласност и опозицијата / Како две сили присутни во блесок на молња."

ДВИЖЕЊЕТО НА НАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА

Националната литература беше создадена во периодот помеѓу 1911 и 1923 година водечките книжевни фигури на овој период се Зија Гокалп, Омер Seyfettin, Мехмет Емин Yurdakul, Јусуф Зија Ortaç, Фарук Nafiz Camlibel, Енис Behiç Koryürek, Kemalletin Kamu, aka Gündüz, Халит Karay, Решат Нури Güntekin, Ахмет Хикмет Müftüoğlu, Necip Фазил Kısakürek, Халид Нусрет Zorlutuna, Sükuşe Нихал, Peyami Сафа и Ахмет Хамди Тапринааг. Некои од главните книжевни личности биле блиски пријатели на Ататурк, како што се Јакуп Кадри Караосманоглу, Falih Rifki Atay, Халиде Едип Adıvar и Rusen Ешреф Unaydm.

Републиката ги опфати сите национални литературни фигури во областите на култура, идеологија и литература. Првата деценија на Републиката има печат на Движењето за Национално Книжевност, на едноставен и јасен јазик.

ЗАКЛУЧОК

Турска литература се смета како една од најстараите литератури во светот, но во исто време ова литература се смета и меѓу нај-младите литератури. Својата креативна традиција, според тврдењата на бројни научници, датира од пред нашата ера. Општоприфатено е дека наследството на Турската литература на пишани дела се протега во близина на тринаесетите векови.

Турците низ вековите граделе мали и големи држави во делови од Азија, создавале држава на Селџуците во Мала Азија, а подоцна и големата Отоманска Империја, која почна од тринаесеттиот век и се до почетокот на дваесеттиот век, и на крај, се постигна да се основа модерната Турска Република.

Според пристапот на некои научници, развојот на Турската литература се дели на неколку периоди. Наједноставниот пристап го дели на две фази развојот на Турската литература: рана фаза (8-ми до 19-ти век) и модерна фаза (19-ти до 21 век). Друг пристап го дели на три периоди: пред-исламската (до 11-ти век), Исламска (11-ти до средината на 19 век), како и современата (средината на 19 век до денес). Еден поинаков пристап од страна на некои научници е: претходна Отоманската (до 13-ти век), Отоманската (13-ти до 20-ти век), и од дваесеттиот век до денес.

ПРЕГЛЕД НА ЛИТЕРАТУРАТА

[1] Lewis, Bernard (1968). *The Emergence of Modern Turkey*. Oxford

[2] Аксан, Доган (1995) *Şiir Dili ve Türk Şiir Dili*, Engin Yay. Анкара.

[3] Али Донбај, Ziya Paşa'nın "Şiir ve İnş"а Makalesi", Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,

[4] Али Милани (1961) *Şevket-i Buharî ve Onun Üslubunun Türk Edebiyatına*

-
- [5] Алкан, Ердоган (1995); Şiir Sanatı, Dünyada ve Türkiye’de Şiir Akımları. Ankara
- [6] Демирел, Шенер (1999) 17. yüzyıl Şairlerinden Şehrî (Malatyalı Ali Çelebi)
- [7] Денис, Себахат (2011) XVII.Yüzyıl Türk Edebiyatı (Ünite 4) Anadolu Üniversitesi
- [8] Енгунун,, Инчи (2006), Нова Турска Книжевност-Танзимат (1839-1923), Истанбул
- [9] Емил, Бирол (1997), Турска Култура и Книжевност, Анкара
- [10] Ипектен, Халук (1991) Nâilî Divanı, Akçağ Yay. Анкара.
- [11] Кучук, Сабахатин (1994) Bâkî Divanı Tenkitli Metin, Анкара.
- [12] Колчу, Али Ихсан (2008) Танзимат Едебијат, Ерзурум
- [13] Нечатигул, Бехчет (1997); Bile/Yazdı’dan akt. Ali Galip Yener, (1998);
- [14] Окумуш, Омер (1989); “Hind Üslûbu (Sebk-i Hindî), Atatürk Üniversitesi
- [15] Окај, Орхан (2010), Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar, Истанбул
- [16] Сердарогулу ,Вилдан. (2007). Eski Türk Edebiyatı Tarihi I Cilt.
- [17] Тарлан, Али Нихат (1992) Ahmed Paşa Divanı, Akçağ yay. Анкара.
- [18] Ташчиолу Јелмаз (2009) Влез во новата Турска Литература, Анадолски Универзитет, Ескишехир
- [19] Тампинар, Ахмед Хамди (1987) Беш Шехир, Дегах Јајинлари, Истанбул
- [20] Угур, Низаметин (2003); Anlambilim sözcüğün Anlam Açılımı, Doruk Yay. Анкара.
- [21] Узгор, Тахир (1991); Fehim-i kadim, Hayatı, Sanatı, Divanı ve Metnin Bugünkü Türkçesi, Анкара.
- [22] Улудаг, Сулејман (1991); Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, Marifet Yay. İstanbul.
- [23] Четиндаг, Јусуф (2011) XVII.Yüzyıl Türk Edebiyatı (Ünite 2) Anadolu Üniversitesi